

MAGYAR FILM

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

BUDAPEST, 1940 JANUÁR 13.

EGYES SZÁM ÁRA: 60 FILLÉR.

II. ÉVFOLYAM, 2. SZÁM.

ROBERT TAYLOR
HEDY LAMARR
JOSEPH
SCHILDKRAUT
Rendezte:
JACK CONWAY

... Ilyen gyönyörűt, izgalmasat, sejtelmeset, ilyen leírhatatlanul szépségeset a fiatal Garbo óta nem látunk... Ez az asszony maga a testet öltött szerelem...

(HÉTFO REGGEL)

... Hedy Lamarr olyan szép, amelyet még filmen sem látunk. Titokzatos, babonás szépség...

(MAGYAR NEMZET)

A trópusi szerelmi történet légköre lenyűgöző... a szépség és a romantikus szerelem filmje, Hedy Lamarr és Robert Taylor ideális filmszerelmespár, igazi gyönyörűség a szemnek...

(FÜGGETLENSÉG)

Hedy Lamarr titokzatos szépsége úgy vonul át a filmen, mint egy forró bíbor-színű hullám...

(NEMZETŐR)

Jack Conway alkotásának eseménye Hedy Kiesler-Lamarr szereplése. A gyönyörű bécsi szépségkirálynő a hollywoodi reflektorok fényében a szépségnek egészen valószínűtlen magasságáig emelkedett...

(UJSÁG)

... minden jelenetében izgalmas, finom rendezés teszi rendkívül élvezetessé ezt a filmet. A női főszerepet Hedy Lamarr játssza meg-rázó átéléssel.

(MAGYARSÁG)

**TROPUSI
MÁMOR**

Rekord-premier: a CORSO-ban

TELEFONGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

XIV. HUNGÁRIA-ALSÓKÖRÚT 126—128

1939 évben hazánkban 43 mozgóképszínházban létesítettünk hangosberendezést; 8 mozgóképszínházban teljes gépházi és hangosberendezést szereltünk fel.

Wide-range típusú hangosberendezést a következő mozgóképszínházakban szereltünk fel:

BROADWAY	filmszínház	BUDAPEST
HIRADÓ	filmszínház	BUDAPEST
VÁROSI	filmszínház	KECSKEMÉT
KULTUR	filmszínház	DIÓSGYŐR
URÁNIA	filmszínház	HAJDUBŐSZÖRMÉNY
SALGÓTARJANI MUNKÁSEGYLET	filmszínház	DOROG

Nagyobb típusú berendezést szereltünk fel többek között az

IPOLY	filmszínházban,	BUDAPESTEN
BÉKE	filmszínházban,	BUDAPESTEN
ÓSBUDA	filmszínházban,	BUDAPESTEN
DÉLIBÁB	filmszínházban,	BUDAPESTEN
RÁDIÓ	filmszínházban,	ÉRSEKIJVÁR
KORZÓ	filmszínházban,	HÓDMEZŐVÁSÁRHELY
APOLLÓ	filmszínházban,	TAPOLCA
KORZÓ	filmszínházban,	PÁPA
JÓKAI	filmszínházban,	KOMÁROM
TURUL	filmszínházban,	PESTSZENTLŐRINC
APOLLÓ	filmszínházban,	RIMASZOMBAT

Kisebbs típusú berendezést szereltünk fel többek között a

NOVARRA	filmszínházban,	CSÁVOLY
URÁNIA	filmszínházban,	KATYMÁR
APOLLÓ	filmszínházban,	KIRÁLYHELMEC
VILÁG	filmszínházban,	RÁKOSSZENTMIHÁLY
RÉVFÜLÖP	filmszínházban,	RÉVFELŐP
PETŐFI	filmszínházban,	KISKÖRÖS
TURUL	filmszínházban,	SÁRKAD

Szállítunk teljes vetítő- és hangosberendezést a kisebb mozgóképszínházak részére megfelelő olcsóbb kiállítású berendezéstől kezdve a nagy mozgóképszínházak részére szükséges nagyteljesítményű berendezésig kedvező részletfizetés mellett is.

TELEFONGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
XIV., Hungária-alsókörrút 126—128. Telefon: * 297—930

Megjelenik minden szombaton

Főszerkesztő:
ÁGOTAI GÉZA dr.

Felelős szerkesztő:
VÁCZI DEZSŐ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Bajza-utca 18.
Telefon: 220—855, 422—961

Postatakarékpénztári
csekszámla száma: 15.410.

Kiadótulajdonos:
a Színművészeti és Filmművészeti
Kamara

Felelős kiadó:
Lieber László dr.

Kiadóhivatali főnök:
Gyimesy Kásás Ernő

Előfizetési ár:
egy évre 30 pengő
fél „ 16 „

TARTALOM:

Feladatok 1940-ben	1
A magyar film értékesítése és a kötelező améta: Csonka Lajos dr.	3
Művészet-e a film? (Válasz Németh Antal dr.-nak): Dálóky János	6
Premier Plan: Csepreghy Béla	8
Új filmek:	
Semmelweis	9
Házasság kizárva	10
Üzleti eredmények	10
Premiermozik műsora	10
Hírek	10
Híradók	12
Lapszemle	12
Filmcenzura	III
Hirdetők:	
Metro	I
Telefongyár	II
M. F. I.	2
Csepreghy	3
Kormos	4
Kárpát	5
Warner	7
Universal	9
Agfa	10
Palatinus	11

Készült a Centrum Kiadóvállalat Rt. nyomdájában.

Budapest, VIII., Gyulai Pál-utca 14.
Telefon: 144—422, 144—423

Felelős vezető: Csontos Lajos.

Feladatok 1940-ben

A Filmkamara megkezdte működésének második esztendejét. Legutóbbi számainkban rámutattunk az első év küzdelmeire. Tekintsünk most végig az új esztendő legfontosabb feladatain.

Legsürgősebb a Kamara átszervezése. A sajtóban megjelent ellenkező találgatásokkal és javaslatokkal szemben a hivatalos álláspont természetesen a zsidótörvény rendelkezéseit követi. A zsidótörvény vonatkozó szakasza egyesített Színművészeti és Filmművészeti Kamara fellállítását rendelte el és így önálló filmkamara létesítését esakis a törvény novelláris megváltoztatásával lehetne megvalósítani. A jelen rendelkezések értelmében legfeljebb arról lehet szó, hogy a két fő osztálynak nagyobb önállóságot biztosítanak, míg a felső vezetés egy kézben marad.

Ezen belül az előkészítő bizottság egységes Filmkamarát javasol, amely szakma minden ágát érintő összes filmművészeti, kulturális, gazdasági és ipari ügyekben a szakma egyetlen érdekképviselete volna és amelynek keretén belül a gyártók, a kölcsönzők, a mozisok, valamint a szakmai tisztviselők és alkalmazottak szakosztályokat alkotnának.

Kifelé a Kamara csak egységes álláspontot foglalhat el. Az egyes szakosztályok törekvéseit a Kamara keretén belül kell közös nevezőre hozni, ami azt jelenti, hogy az egyes szakmai ágaknak, — valamint még fokozottabb mértékben az egyéneknek — érdekeiket alá kell rendelni a közös célkitűzéseknek. Az ilyen elveken felépülő Kamara súlyánál fogva természetesen nagyobb hatásköröket biztosít a szakosztályoknak, mint amekkora ma a megfelelő szakmai egyesületek élveznek s lehetővé teszi a szakmai törekvések hatályosabb megvalósítását.

Ezek a törekvések elsősorban a folyamatos filmgyártás biztosítására irányulnak.

A Kamara mindent elkövet, hogy mindazok az intézkedések és hatósági támogatások, melyek a magyar film érdekében történnek, mielőbb napvilágot láthassanak.

és pedig úgy, hogy a szakma többi ágának sérelme nélkül biztosítsák a gyártók részére a magyar film legelőnyösebb kihasználását.

Evégből feltétlenül érvényesíteni kell a magyar filmek egyenjoguságát.

Minden más szempontot félretéve, keresztül kell vinni, hogy a magyar filmek bemutatásra kerüljenek a jó szezonban is.

Vagyis meg kell találni a megoldást arra, hogy a magyar film a szakma minden ágának üzletet jelentsen és egyik ágnak se menjen rovására. Az üzleti siker első előfeltétele, hogy jó magyar filmek készüljenek.

A színvonal emelése már a tárgy megválasztásánál nagymértékben biztosítható. Ne kerüljön a magyar film már megszületésének pillanatában a tárgya miatt hátrányos helyzetbe a külföldi filmekkel szemben.

Ezen a téren tehát nagyon fontos az állami befolyás. Meg nem felelő filmtervek ne valósulhassanak meg. Másrészt kívánatos mindazokat a lehetőségeket engedélyezni a magyar gyártóknak is, amelyeket illetékes helyen a külföldi filmeknél megengedhetőnek tartanak.

Jó forgatókönyvből viszont csak alkalmas gárdával készülhet jó film.

A MAGYAR FILMIRODA RT.

filmkölsönző osztálya
1940 január 16-án, kedden
délelőtt 11 órai kezdettel
tartja
a ROYAL APOLLOBAN

ELSŐ ORSZÁGOS SZAKBEMUTATÓJÁT

Színrekerül:

FÖLDINDULÁS

Irták:

KODOLÁNYI JÁNOS
és
PATKÓS GYÖRGY

Rendezte:

CSERÉPY ARZÉN

Szereplők:

PÁGER ANTAL
ESZENYI OLGA
KISS FERENC
BILICSI TIVADAR

Ungvár Gyuszi
Simon Marcsa
Kereszlessy Mária
Hosszú Zoltán
Bacsányi Paula
Egyed Lenke
Görbe János
Kiszely Ilona
Boray Lajos
Kováts Terus
Vass Irma
Gárday Lajos
Hoykó Ferenc
Pataki József
Sármágyi Miklós
Tompá Béla
Daniss Jenő
Szilágyi Aladár
Gazdi Aranka
Acsay Rezső

M. S. J.

Szükséges tehát, hogy mindenki, akinek működése a zsidótörvény értelmében kívánatos és tehetségénél fogva erre alkalmas, dolgozhasson a szakmában.

Elhibázott dolog volna kamarai zárt számot felállítani. A meg nem felelő munkaerők a versenyben ugyanis lemaradnak s más pályán keresnek majd elhelyezkedést.

Eppen ezért nem szabad elzárni az utat az indokolt jelentkezések előtt, hogy az egészséges kiválasztási folyamat megindulhasson.

A művészi színvonal emelése azután újabb piacot nyithat a magyar filmeknek. Magyarország helyzete értékes adottságokat kínál, amelyeket ki lehet, sőt ki kell használni.

Jó filmekkel nem csak az amerikai piacot erősíthetjük meg, hanem Jugoszláviában, Olaszországban, sőt esetleg más államokban is megvetheti lábát a magyar film.

Jelentős feladata a zsidótörvény rendelkezéseinek sürgős keresztülvitele a moziszakma frontján is,

hogy a Kamara keretén belül működését előreláthatóan rövidesen megkezdő moziszakosztály tagjai a jövő szezonban már ne álljanak a változtatás bizonytalan érzése előtt.

Kívánatos, hogy a moziengedélyesek a jövőben maguk éljenek az engedély kihasználásával s ne bízzák másokra az üzemvezetést. Ahol ez ma még nincs megvalósítva, sürgősen keresztül kell vinni. Egy dologra azonban újból rámutatunk. Jól tudjuk, hogy magasabb szempontok indokolják a mozik megterhelését.

A kezdő üzemeket azonban, vagy a most induló keresztény vállalkozásokat a terhek ne sújtsák aránytalanul jobban, mint a régi engedélyeseket.

Lehetővé kell tenni a tökéhezjutást ma is, amint az régebben lehetséges volt. A szakma minden ágának egyaránt érdeke, hogy minél több életerős mozi működjön az országban s úgy a normál, mint a keskeny engedélyesek egészséges üzletmenet mellett megtalálhassák számításait.

Folytatni kívánja a Kamara a „tröszt” ellen vívott harcát az új esztendőben is.

A „tröszt” még ma is működik, ha tevékenységét nem az előtérben, hanem a filmszakma katakombáiban fejtí is ki, erejét azonban változatlanul érezteti.

A mozifronthoz hasonlóan végrehajtandó a kölcsönzők vonalán is az átalakítás, gondosan ügyelve arra, hogy ez ne csak a törvény és rendeletek betűje szerint, hanem azok szellemében is történjék.

Az arcvonal újjáalakításánál elsősorban támogatni kell a keresztény magyar kölcsönzők munkáját, de ugyanakkor tisztában kell lenni azzal is, hogy a filmellátás kérdésében fontos szerepet töltenek be a külföldi képviseltek is.

A külföldi behozatal irányítása nemcsak a kölcsönzők érdeke, de érinti a szakma egyéb ágait is és ezért ennek rendezése az újjáalakítandó Kamara legfőbb feladatai közé tartozik.

A szakmai tisztviselők és alkalmazottak szociális helyzetének javítása az adott körülmények között önmagában is súlyos feladat. Még fontosabb az ezzel összefüggő szakmai utánpótlás kérdése. A szakmában elinduló fiatalok nagy része itt veti meg a lábát s innen küzd fel magát.

Az utánpótlás biztosítása és a helyes kiválasztódás azonban nemcsak általános film- és moziszakmai érdek, valamint nemcsak a munkaadók érdeke, hanem érdeke maguknak a munkavállalóknak is, akiknek tehetsége, magatartása és munkája jelentősen éreztetheti hatását a szakma életében.

Az egységes Kamarára minden munkaterületen sok feladat vár, így az újesztendőben és ezen belül minden tag tevékenységén fokozott hangsúly lesz.

A jól végzett kamarai munka viszont, meggyőződésünk szerint, fokozott művészi és gazdasági eredményekre is vezet és nagyobb lehetőségeket tár a jövő fejlődése elé.

A magyar film értékesítése és a kötelező améta

Irta:

CSONKA LAJOS dr.,

az IPOLY-FILMSZÍNHÁZ ügyvezetője

A magyar filmgyártás sorsáról az év folyamán rengeteg cikk, tanulmány jelent meg, különböző ankétokat tartottak és deputációkat menesztettek, eleinte a zsidótörvények rendelkezései következtében előállott nehézségek áthidalása, a filmgyártás megindítása végett; utóbb pedig a filmek előnyös értékesítése érdekében.

Ma mégis ott tartunk, hogy nemcsak a kérdés iránt esetleg érdeklődő nagyközönség, hanem a szakkörök egyes csoportja sem ismeri fel helyesen azokat a közérdekű eszközöket, amelyekkel a filmgyártás folytonosságát és színvonal-emelését biztosítani lehetne. Ilyen felismerés helyett az a törekvés, illetve meggyőződés jelentkezik egyes filmgyártói és — a jelekből feltételezhetően — egyes kormányhatósági tényezők oldalán, hogy

a magyar film minden problémája megoldódik, ha az eddigi vagylagosan biztosított fixösszegű, vagy százalékos rendszerű (á méta) filmkötés helyébe az általánosan kötelező amé-

ta-rendszert léptetik. Ez a beállítás pedig, amennyire önző és egyoldalú, annyira téves.

Éppen ezért a legélesebb kritikát hívja ki maga ellen és a moziengedélyeseket, de leginkább a kismozisokat, végsőkig menő ellenállásra és tiltakozásra készleti jogos magánérdekeik és a helyesen értelmezett közérdek védelmében egyaránt.

Ez a tiltakozás pedig annál indokoltabb, mert a két elképzelhető kötelező améta-rendszer közül az egyik, amelyről csak a százalékos kötés van előírva, de nem a százalékkötés is: a mai vegyes rendszerhez képest nem jelent komoly haladást; a másik pedig, amely a százalékkötést is előírja — kiszivárgott hírek szerint 38—45%-os kulccsal — káros és veszélyes lehet az egész szakmai életre.

A filmgyártási érdekeltségek egyes csoportjának visszatérő érvelése az utóbbi améta-rendszer mellett a magyar filmgyártás veszteségességére való utalás.

A veszteségesség igazolására még statisztikai kimutatásokat is készítettek, az utolsó másfél évben gyártott filmek jövedelmezőségének alakulá-

sát vizsgálva. Eszerint a gyártott filmeknek csupán 10%-a aktív mérlegű, a többi ráfizetéses. Ez a statisztika azonban szemelláthatóan a gyártók egyoldalú érdekének szolgálatában készült és valóságát, tárgyilagosságát senki nem bizonyíthatta és nem bizonyíthatja, míg adva nincs a magánvállalkozás és az üzleti élet minden részletére kiterjeszhető hatósági ellenőrzés. Ilyen megbízhatatlan statisztika alapján kockáztatható csak meg az az állítás, hogy a magyar filmgyártás szinte már csupán a sorsjátékos hazardírozók lelkiüldetve! és elszántságával fenntartható vállalkozás. Filmgyártásunk évtizednyi hosszú múltja megdönthetetlen tényeivel igazolja ennek a beállításnak éppen az ellenkezőjét.

Az elemi logika egyszerű következtetése ugyanis, hogy ha 9/10-t részben csak veszteségesen lehetett volna magyar filmet gyártani, akkor egy cég nem készített volna az évek folyamán 10—15 magyar filmet és egy-egy évad filmtermése nem mozgott volna 15—30 között. Annál kevésbé történhetett volna ez, mert a filmeket a múltban, csak úgy, mint jelenleg, nem nemzeti hősök, vagy

*) A beüldött cikknek készsége adunk helyet, azaz érdemileg azonban csak legközelebb foglalkozhatunk.

MEGJELENÉSEINK:

Vihar Ázsia felett

Az izgalmak és kalandok filmje. Conrad Veidt, Roger Duchesne, Sessue Hayakawa

Óriási siker! Prolongálta

C I T Y

Willy Forst milliós világfilmje:

Mazurka

Pola Negri felejthetetlen alakítása

Zsúfolt házak mellett játsszák:

PATRIA-SAVOY

U j k ó p i á k!

CSEPREGHY FILM FORGALMI ÉS KERESKEDELMI KFT.

Budapest, VII., Erzsébet-körút 9—11. Telefon: 141-200

8 másodhetes színházban jelenik meg
11 én januárban a
17 es számú riadóautó
100 mozi kötötte le eddig
1050 méter hosszú, felülieknek engedélyezve

A 17-es SZÁMÚ RIADÓAUTÓ

A legizgalmasabb gangszterellenes film!

A főszereplő:

TIM MC COY

Forgalomba hozza:

KORMOS MIKLÓS
Filmkölcsönző Vállalata

Budapest, VII.

Erzsébet-kr. 9-11. III. 4.

Telefon: 422-574

közérdekért önmagukat feláldozó mártírok gyártották, hanem vállalkozók, üzletemberek.

Sőt a multban túlnyomóan zsidó üzletemberek. A zsidóságról pedig jogalkotó szerveink állapították meg a legújabb törvényekben, rendeletekben és azok indokolásaiban, hogy aránytalanul kihasználta a gazdasági élet adódó lehetőségeit. A magyar filmszakmát pedig szerény becslés szerint is 60-70%-ban zsidók alkották a közelmúltig. Ebből viszont józanul csak az következhetik, hogy az érvényesülés lehetősége erősen csilloghatott ezen a területen.

Mert hiszen igazság csak egyféle van és vagy igaza van a magyar törvényhozásnak és nemzeti közvéleménynek a zsidók gazdasági szerepéről alkotott felfogásában, vagy igaza van a filmgyártók megnevezhetetlen forrásból merített statisztikai kimutatásának; — ebben az esetben csak elismerés és nem bírálat, vagy éppen kitiltás illeti mindazokat a zsidókat, akik a magyar filmgyártásban eddig tevékenykedtek, mert hajlandók voltak működésükre általánosságban 9/10-ed részben ráfizetni. (?)!

Mozis-oldalon természetesen tagadják a gyártási érdekelttség eleinte suttogó, de ma már harsogó propagandával elhintett fenti érveléseit és statisztikáit, mert a gyártásra ismét bármelyik órában hajlandó korábbi zsidó gyártókkal együtt, nagyon jól tudják, hogy

a megfelelő rátermettséggel, üzleti érzékkel elindított filmgyártás becsületes hasznot biztosít. Ha pedig ez így van, akkor az amétát követelő mai filmgyártók vagy nem tudnak a zsidókéhoz hasonló anyagi és erkölcsi sikerű filmeket gyártani, vagy nem hajlandók az eddigi gyártók hasznával megelégedni. Bármelyik lehetőség fennállása súlyos beismerés lenne.

A már eddig is amétával játszó színházakra való hivatkozás pedig nem gyengíti, hanem éppen alátámasztja a fővárosi másod-harmadhetes és a vidéki kismozisok tiltakozását. A kérdés távolabbi összefüggéseit is vizsgálva ugyanis azt találjuk, hogy

a fővárosi bemutató- és utánjátszó, valamint a monopol helyzetű vidéki színházak ma is gyakorolt amétajátzásának oka nem véletlen, vagy feltételezés, hanem az egészséges üzleti élet gyakorlatában megtalálható tények és tapasztalatok sorozata.

A bemutató-színház amétára játszik, mert ez a rendszer ugyanolyan értékű gazdasági önvédelmi eszköze, mint a filmesnek.

Műsorra-tűzés előtt ugyanis semmi tapasztalati támpontja nincs a film üzleti lehetőségei, eredményei tekintetében, s a filmes esetleges bukásával — a mintegy 5-20.000.— pengőnyi kölcsöndíj mellett — érzékeny veszteség érné.

Amétával viszont osztozik a kockázatban a filmmel és könnyű szívvel fizetheti ki a 40-45%-os kölcsöndíjat is, mert — az esetek túlnyomó többségében — a film nem maradhat többé színháza műsorán, ha bevétele nem éri el a normális üzleti haszonnal kalkulált forgalmi minimumot, (klauzula). Ez a klauzuláris minimum lett hasznalhajtó működésének olyan biztosítéka, amelyet a kismozis egyéb, bonyolultabb, bizonytalanabb eszközökkel igyekszik megszerezni.

Egyéb előnyei mellett ez a klauzula teszi lehetővé, hogy közepesen jó vezetéssel is olyan évi bruttó bevételt (cca 250-500.000 pengőig) érjen el, ami bizvást elbírja a maga-abb százaléku kölcsöndíjat is. De nagyobbarányú kölcsöndíjat tesz lehetővé helyzeti adottságai- ból, egész struktúrájából eredő, egyedülállóan kiváltságos helyzete is.

Közterheink jelentős része a kisforgalmú másod-harmadhetes moziéval azonos kulcs szerint alakul (forgalmi- adó, repülőalap-adó, zenejogdíj, stb.) rezszi terheinek egy része összegszerűen sem nagyobb a kismoziénál (pl. üzemi áram) vagy ugyanolyan százaléku (filmkölcsöndíjak járuléka).

Mindent összevéve a kismoziénál alacsonyabb: 30-40%-os nyers rezszi-vel élet- és versenyképes lehet, s így 15-20%-os évi tiszta hasznával komoly vállalkozói nyereséget biztosíthat magának.

Az utánjátszó-színházakra, s struktúrájuknak és rangsoruknak megfelelő változtatásokkal, nagyjában ugyanezek az elvek alkalmazhatók. Mivel azonban rezszi-terhek már viszonylag magában- bák, kölcsöndíjuk alacsonyabb (28-35%) kulcs szerint alakul.

A másod-harmadhetes mozik helyzete aránylag a legnehezebb minden vonatkozásban. Ezek jó vezetése lett a legizgalmasabb és legszebb mozis-feladat.

A számtalan irányú eltérés mellett (200-1000 személyes befogadóképesség, egy engedélyes — több engedélyes, semmi helyiségbér — 20%-os helyiségbér, 2 előadás — 6 előadás, stb.) abban mind megegyeznek, hogy viszonylag magasabb rezszi-terheket viselnek, mint a bemutató- és utánjátszó-színházak és évi kölcsöndíjuknak aránytalanul nagyobb hányadát (30-50%) fizetik ki magyar filmért, mint a rangsorban előttük álló színházak (10-25%).

Ellentétben a bemutató- és utánjátszó-színházakkal, műsorukat előre meghatározott (fix) időre (3-7 nap) kell kötniök, s

amennyire természetes az améta-kötés ott, ahol a játszási idő nem fix, hanem a biztosítékul szolgáló klauzuláris bevétel függvénye: annyira rendszerezhetetlen itt, ahol a kikötött fix játszási időtől nem lehet eltérni.

A kockázat csökkentetése végett fix kölcsöndíjat kellett tehát alkalmaznia a kismozisnak a fix játszási időhöz; amely kölcsöndíj szükségszerűen a gyenge, vagy legfeljebb közepes várható bevételhez igazodott, s jó vezetés mellett nem is lépte túl a bruttó bevétel 20-30%-át.

Ez az alacsonyabb százaléku kölcsöndíj lett a kismozis érdekvédelmi eszköze, a bemutató-mozi klauzulájával szemben.

40-50% rezszi-terhei (heti 2-3.500 pengőből heti 800-1.500 pengő) és egyéb hátrányai miatt ezt eddig minden érdekelt tényező, gyártó és kölcsönző is eltúrte, sőt helyeselte, mert nem tartotta erkölcsstelennek.

A józan ész és a méltányosság ugyanis kitermelte azt a rendszert, hogy a 2-5-szörösen nagyobb bevételű mozi 1/5-1/3-ad arányban fizessen magasabb kölcsöndíjat, s így megteremtette a szakmai vállalkozás és munka hasznának egészséges, de kényszermentes progresszivitását.

A kérdés horderejét nem ismerők, vagy félreismerők most ezt a jól bevált vegyeskötési rendszert akarják fel-forgatni s egy magas százaléku (40%?) kötelező amétarendszerrel helyettesíteni. Ennek a szándéknak jogosságát és hasznosságát közelebbről az alábbi elvi és gyakorlati okokból kell tagadnunk:

1. a kiszámíthatatlan következmények miatti idegenkedés a szabadkereskedelemben való hatalmi beavatkozástól;

2. olyan tarthatatlan áldozatokat követel a kismozistól, amely szöges ellentétben áll a magyar film érdekében eddig tett tényleges szolgálataival, a közteherviselés alappondolatával és a szociális igazságosság szellemével;

3. a tiszta haszonnak felére-harmadára szállításával megszünteti a mozis eddigi védettebb helyzetét, megvonja szerzett jogait s ezeket olyan személyeknek (gyártók) biztosítja, akik semmivel sem szereztek több érdemet a támogatásra. Új moziállalkozásokra ennek végzetes hatása kétségtelen;

4. az egész ország területén úgy sem valósítható meg egy és ugyanaz az amétakulcs, mert heti 2-3 napon át játszó vidéki kismozik csak 10-20% kölcsöndíj mellett életképesek; tehát a fokozatos kulcsrendszer máris elkerülhetetlen lenne;

5. csak szabad mozialapítási és nem állami koncesszionáris rendszer mellett képzelhető elvi jogosultsága, mert csak ilyen rendszer mellett lehetne ellene védekezni a mozi tetszésszerű áthelyezésével, illetve befogadóképességének növelésével. A szabad rendszer viszont egész jogfejlődésünkötől idegen;

6. a gyártói érdekeltségek ilyen irányú egységes fellépésének hiányában — ami már is megállapítható, hiszen tudtunkkal mindeztideig az O. M. M. E. szaktevékenységét sem kérdezték meg — a tervezett rendeletnek szinlelt ügyletekkel való kijátszására vezet és általában előmozdítja a visszaéléseket az améta-ellenőrzés körül;

7. a gyártóknak üzletvitelünkbe való korlátlan betekintésével szemben nem adja meg számunkra a viszonyosságot; ellenben műhatatlannul felidéz a külföldi filmek erős drágulását is s így kiváló szolgálatokat tesz — a nagy amerikai cégek magyarországi fiókjainak s egyes francia gigoló-filmek importálójának;

8. az eddig fennállott üzleti verseny jellegét és hatásait alapjában változtatja meg, mert egyező kategóriájú mozik közül minden lehetőséget csak a nagyobb befogadóképességű, illetve nagyobb bevételű moziknak ad meg, a kisebbet viszont megfojtja. Bruttó bevételének minden eszközzel való fokoztatása végett ugyanis a nagyobb mozi kíméletlenül kizárja azt a kisebbet az együttjátszásból, amelyet eddig megtűrt. A kisebb mozi pedig a nagyobb utáni játszásnál is ugyanolyan százaléku kölcsöndíjjal csak veszteségesen működhetik.

9. a magyar film hátrányos kötése arra a kétélű és mindenképen ellen-szentes védekezésre készteti a másod-harmadhetes mozikat, hogy eddigi 30-40%-nyi magyar műsoruk helyett szigorúan ragaszkodjanak az előírt 20% lejátszásához. Ha erre a védekezésre a kormányzat viszont a kötelező magyar film százaléknak felemelésé-

vel válaszol, a helyzet elengedhetetlenül tovább romlik;

10. végül zavaró, antiszociális és jogsértő jellege ellenére sem fejleszt, hanem bénítja a magyar fiatalság vállalkozási kedvét és képességeit, mozis és gyártói oldalon egyaránt. A mozist elüti attól a kétirányú lehetőségtől, hogy üzleti rátermettségét a filmek helyes kiválasztásával és a kiválasztott film előnyös lekötésével egyaránt és egyszerre igazolhassa, s az egyik irányban adódó nehézséget, vagy elkövetett hibát a másik irányban jóvátehesse. Kötött százalékkulcs mellett a szabad egyezkedés lehetősége elvész és csupán a filmkiválasztás-lehetősége marad meg, aminek sikere a színházvezető képességén túl, a filmpiac mindenkor el-látottságától függ. Filmhiány esetén, ami a nemzetközi viszonyok alakulása következtében nem is egészen valószínűtlen, a jól megalapozott és jól vezetett színház is sorvadásra, a gyengébb pedig éppen pusztulásra lenne ítélve. Ilyen rend mellett a par excellence mozis üzletemberből valami trafikoshoz hasonló koncesszió birtokosa lenne.

Nem mozdítaná elő azonban a kötelező améta-rendszer a magyar filmgyártás várva-várt és olyan nehézkesen valósuló színvonalemelkedését sem, mert a lehető legteljesebb biztosítékok mellett — a legkevesebb kockázat vállalása: örök időktől fogva alkalmatlan volt az erőfelfejtések fokozására, vagy éppen maximumának kikényszerítésére.

Tárgyilagos megfigyelések szerint már a magyar filmek 20%-ban kötelező játszása is szaporította a gyenge minőség-

ÓRIÁSI SIKER

OMNIA

ÁTRIUM

PROLONGÁLTÁK

Bercsényi huszárrok

Győr, Kassa, Miskolc, Szeged

azonnal repprizre költötték

Siessen lekötni, beosztani, lejátszani

KÁRPÁT FILMKERESKEDELMI KFT.

Budapest, VII., Erzsébet-körút 8.

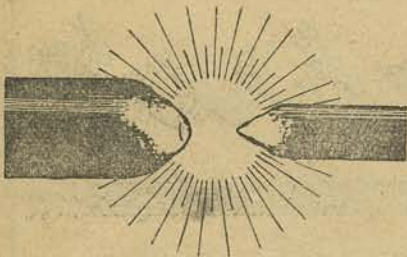
Telefon: 422-577, 220-299

gü magyar filmek számát. A tervezett améta-rendelet pedig az eddiginél sokkal messzebbmenő előnyt jelentene a gyártói oldalnak.

A magyar nemzetnek és kormányának magasabb céljai és érdekei pedig, a mai szociális forradalmak és a várható történelmi megpróbáltatások idején, kötelezőbben írják elő, mint valaha, hogy nemzeti szempontból megbízható, keresztény elemek minél nagyobb számban és minél nagyobb felkészültséggel igazolhassák versenyképességüket a gazdasági élet legváltozatosabb területein. Tehát a mozi-szakmában is. Ellenkező esetben a zsidótörvények elvesztik erkölcsi igazolásukat, rá kell jönnünk, hogy gazdasági, illetve szakmai életünk rövid úton való átállítására és az általános őrsváltásra alkalmatlanok vagyunk. Most pedig a keresztény kizsákolásnak mégis olyan törekvással kell szembenéznie, amelynek megvalósulása nemcsak üzleti rátermettségének bizonyítását zárna ki, hanem a korábban helyében volt zsidóság háborítatlan meggazdagodásával szemben, még a nyugodt megélhetés lehetőségét is kétségessé tenné részére.

Jól ismerjük a magyar filmgyártás folytonosságához fűződő elsőrendű kulturális, gazdasági, szociális és propagandisztikus érdekeket, de ugyanolyan jól tudjuk, hogy a magyar film értékét nem szaklapokban, cikkekben és deputációkban kell és lehet igazolni; hanem egyedül és kizárólag a mozivászonon, a mindig megértő magyar közönség és a többnyire jószándékú hivatásos kritikusok előtt. Győzött a megújított magyar film és az új magyar filmgyártó, ha ezek előtt a fórumok előtt sikerrel vizsgázott és éppenséggel jó haszonnal vállalkozhat a magyar filmgyártó, ha sikeres magyar filmje mellé jó külföldieket választott és mindkettőt jól tudta értékesíteni!

Mozi szerénél

rendelje

Molnár Ferencnél

IV., KIRÁLY-UTCA 90 II. 20.

TELEFON: 421-262

Művészet-e a film?

A filmesztétika létjogosultsága

Válasz Németh Antal dr.-nak

Irta:

DALOKY JÁNOS

tit MAGYAR FILM IRODA rendezője

Németh Antal dr. szóbeli és írásbeli filmellenes támadásával kapcsolatban röviden felsoroljuk azokat az ellenérveket, amelyek a filmesztétika létjogosultságát elvitathatatlanná teszik. Mivel a MAGYAR FILM-ben mindkét hozzászólást megtaláljuk, csak összefoglalóan utalunk a támadásokra.

Rövid válaszukban inkább a támadások elvi, elméleti részével foglalkozunk. Ami a magyar filmgyártás elleni támadást illeti, ebből a szempontból nyitvahagyjuk a kérdést, hogy az illetékeseknek alkalmat adjunk a hozzászólásra.

Németh Antal dr. legutóbbi nyilatkozatában arra hivatkozik, hogy hozzászólásának természete meghatározta a hozzászólás eszmei kereteit. Ez a kijelentés nem éppen állja meg a helyét, mert a legtöbb hallgató éppen azért lepődött meg, hogy a várt elméleti, elvi hozzászólás helyett, amelyet Németh Antal dr.-tól, az ismert és elismert színházesztétikustól vártunk,

olyan hozzászólást kaptunk, amely egyáltalán nem elvi alapról indult ki, hanem a színházigazgató helyzeti energiáját felhasználva, alátámasztott vádak nélkül, egyszerűen támadta a filmet.

Aki előadásomat hallgatta, tanum lehet arra, hogy én nem az összehasonlító esztétikusokat neveztem a film ellenségeinek. Hiszen éppen azzal kezdtem az előadást, hogy nem a józan, korszerű esztétikai alapon álló, ú. n. filmellenesek ártnak a filmművészetnek, akik józan kritikáikkal a hibákat akarják kiirtani, hanem azok az elfogult filmimádók, akik kritika nélkül fogadják el a selejtes tucattermékeket is. Nem a komoly összehasonlító esztétikusokat támadtam tehát „tudománytalanul és minden esztétikai alapot nélkülözve”, — amint ezzel Németh Antal dr. vádol, — hanem azokat, akik, mint Németh Antal dr. az első hozzászólásában tette,

egy másik művészet magaslátán megreven megvetve lábukat, előtérbe tolják saját művészetük érdekeit, operálnak anélkül, hogy tekintetbe vennék a boncasztabra terített áldozat egyéni kívánalmait és adottságait. Nekik az a fontos, hogy szellemes szavakkal vagdalkozzanak s egyáltalán nem törődnek azzal, hogy az élveboncolás alatt elvérzik az áldozat.

Örömmel állapítjuk meg, hogy Németh Antal dr. írásbeli hozzászólásában egészen más hangnemben beszél. Itt már nem ragadják el a szavak és hasonlatok s fokozatosan közeledik ahhoz az esztétikai alaphoz, amelyre támaszkodva joggal és tudományos megalapozottsággal kritizálhatja a filmművészetet, amelyet én úgy jellemeztem, hogy művészi életének, fejlődésének kamaszkorában van.

A modern esztétika abban jelent fejlődési többletet, hogy megérzi a közös alapról sarjadó vonásokat az újban és számol a környezet elkerül-

hetetlen hatásával is. Elismeri az új művészi formák lehetőségét és azt, hogy ha változik is a művészi életmódot adó folyamat és forma, a művészet mégis csak művészet marad.

Elismeri, hogy, ahogyan a XX. század technikai előrelendülése nem jelentette a művészetek halálát, éppen úgy nem vesztíthet esztétikai meghatározottságából a technika vívmányainak észszerű felhasználásával művészi produkáló művészet, mint azok, amelyek évezredekre mutatnak vissza. Ez a modern esztétikai elgondolás, amellyel, hogy meghagyja a művészetnek a végtelent, beállítja a rohanó élet maiságának éltető és az emberi érzésvilághoz közelítő folyamába.

A kultúrák változásával párhuzamosan változnak az esztétikai élvezeteket nyújtó formák is.

Korunkra — mondja Radványi — jellemző a jelenségek elemekre bontása és ezeknek az elemeknek illúziót adó egységben való egyesítése. Németh Antal dr. tehát éppen azt a művészetet nevezi formátlannak és kaotikusnak, amely kultúrtörténeti szempontból a technikailag gazdagodott kultúra magaslatán álló új embertípus modern művészeté. A legtöbb külföldi filmesztétikus így határozza meg a filmet:

A film lélektanilag motivált térbeli mozgások időbeli rögzítése. Ami azt jelenti, hogy a film olyan művészet, amelynek kifejezési anyaga és formája a mozgásban megjelenő történet. A film tisztára mozgásból alakuló drámaisága pedig semmiesetre sem az élet deformálását jelenti, hanem a kész formáknak a technikán keresztül történő megelevenedését.

A film sajátos formája az erő, amely összetartja a részleteket az összlatvány erőviszonyainak, összefüggési követelményeinek megfelelően. A jelenetkapcsolások formai szempontjai felsőbb erőkől nyerve lélektanilag és grammatikailag megokolt szerves felépítettségük törvényeit s ezek a felsőbb erők a kifejezés filmszerű kívánalmaiból, a film vizuális meghatározottságából erednek.

Azt persze mindenkinek be kell látnia, hogy

minden haladás, így a művészet is, elvileg a szabadság irányában történik, vagyis együttjár bizonyos formai, formamegjelentetési forradalommal.

Azt tehát, hogy a film, mint modern művészet, meg akar felelni a közönség kívánalmainak s ezért kénytelen sokrétű, sokoldalú lenni, igazán nem nevezhetjük formátlannak. Különösen Németh Antal dr. nem nevezheti annak, aki könyvében („A színház esztétikájának vázlata.” 1929.) megállapítja a színházról, hogy azt a közönség cselekvésig nem jutó játékarata formálja korról-korra a maga képeire és hasonlatosságára.

Teljesen indokolatlan tehát a filmet támadni emiatt, a filmet, mellyel a mai ember úgy vet már számot, mint magától-értetődő kulturális életjelenséggel, mely egyszerűen hozzátartozik életéhez és amely, — mint Mühsam mondja, — nemcsak a ma művészete, hanem a holnapé és holnaputáné is.

A filmet fejlődésében a korlélek részlettörekvéseiben talán hibáztatható, de végeredményben helyestapintatú művészi célzata vezette. Enélkül maradt volna, aminek született: a mozgóképek technikai szenzációja, mely sohasem haladja meg a reprodukálás kétesértékű lehetőségeit.

A filmellenesek, — amint ezt Németh Antal dr. esetében is látjuk, — a korszellem, a művészeti meghatározottság, a tőke és a technika együttes szerepköréből kiemelik a két utolsó összetevőt és egyoldalú beállítással egyszerűen meggazdagodási lehetőséget nyújtó, szórakoztatóan érdekes, pénzesináló technikai csodává alacsonyítják a filmet.

Új szellemiséget, új kifejezési formakeresést, vagy művészi szándékot a filmre „ráerőszakolni” szerintünk egyenlő az esztétikai igazságok megtagadásával. Csak ezzel a téves szemszögű, erőszakolt ítélkezéssel magyarázhatjuk meg az elfogult támadásokat. A film, habár sok részletkérdésben kifogásolható, eredményileg mégis a keményen reális, de emellett józanon romantikus mai ember valóságához és tempóhoz szokott életirányának szinte hiánytalanul megfelel és lehetőségeivel olyan kifejezéseket hozott, amelyek nemcsak a ma emberének szórakozási kívá-

nalmait, hanem lelkeségét és művészet-szemléletét is kielégítik. Bizony

nem túlzás Thomas Mann megállapítása, hogy a filmművészet a modern kor életjelensége, a ma emberének várva-várt művészete, szükség szerű megnyilatkozása, mely az életet és valóságot utólérhetetlen lehetőségeiben adja vissza.

Könnyen megcáfolható Németh Antal dr.-nak az a kijelentése, hogy a film eredményei meg sem közelítik a többi művészet eredményeit.

A film fejlődésében lévő művészet, az tehát, hogy alkotásai közül csak a kisebb százalék jogosult a művészi rangjelzésre, lehet sajnálatos megállapítás, de semmiesetre sem lehet ok arra, hogy a filmet — össz-megnyilatkozását tekintve — művésziellennek bélyegezzük.

Annál inkább sem tehetjük ezt, mert pl. a többezeréves irodalom sem produkált nagyobb százalékban — tekintetbevéve természetesen az időarányt is — szintiszta remekműveket.

És még egyet nem szabad elfelejteniük a filmelleneseknek: a film sem kivétel az alól az örök szabály alól, hogy a művészi alkotás mindig függ az alkotójától.

Igy tehát bármennyire is betetőzése a film egy sokezeréves poétikának, sajnos, még a sokezeréves tapasztalatok után is több a fűzfapoéta, mint a költő. Ennek pedig igazán nem a film az oka!

Az eddig elmondottak mindenesetre jogosá teszik a kérdést: miért felesleges

filmszétlikáról beszélni? Németh Antal dr. a már említett könyvében megállapítja, hogy a színésztudomány még három évtizedes multra sem tekinthet vissza, mert hiányzott a művészi alkotás, melyhez a fejtegetéseket fűzhetnék volna. (3-4. oldal) Ugyanitt állapítja meg azt is, — szemben az eddigi felfogással — hogy a színész művészetének lényege nem vizsgálható történelmi perspektívából s csak a történelemtől független nézőpontból, az alkotáslélektan szempontjából vehető vizsgálat alá. (17. oldal) Joggal kérdezzük ezek után: miért csak a színházesztétikának van joga arra, hogy eltekintsen a történelmi távlatról? Szerintünk ez a jog sokkal inkább megilleti a filmesztétikát, mely a színházművészet évezredes multjával szemben alig négyévtizedes multra tekinthet vissza. De támogatja a filmesztétika létjogosultságát Németh Antal dr.-nak a színházművészetre vonatkozó másik megállapítása is, mely szerint a színházi élménynek más törvényei vannak, mint a többi művészet esztétikai élvezésének. Ha ez így van,

a színház esztétikusainak el kell ismerniök, hogy a filmművészet sem ítélhető meg az egyes művészetek törvényei szerint, hanem csak az egységes művészeti elvek filmművészetre alkalmazott újszerű szemszögéből.

Arról van itt szó — mondja helyesen Harms, — hogy mennyire felelnek meg az esztétikai alapszabványok a filmnek, hogy ennek a vizsgálódásnak alapján a filmet a többi normatív művészet közé állíthatjuk. Mindezekhez járul még az is, hogy a filmnek, mint minden művészetnek, elv-

**Legközelebbi
megjelenésünk
januárban**

a FORUM-filmszínházban

**JUAREZ
VIVA MEXICO**

**PAUL MUNI
BETTE DAVIS
BRIAN AHERNE**

Premier Plan

CSEPREGHY BÉLA

Tízévi kultuszminisztériumi gyakornokoskodás után, amit a művészeti osztályban töltött, elhatározta, hogy titkos szerelmének, a filmnek nyíltan fog hódolni és 1936 végén bukkantott a Magyar Film Iroda műtermébe mint néző. A következő év tavaszán már cutter-asszisztenssé lépett elő, de ebben a minőségében a féltékeny és közben „emigrált” konkurencia csupán filmdobozokat hordatott vele. Még ebben az évben segédrendezővé avansált, majd rövidesen produkció-asszisztenssé. 1938 közepén rendezte első filmjét, a „Pusztai királykisasszony”-t. Végül a filmkölesznésnél kötött ki és gyártó vállalatot is alapított, melynek keretében most fejezte be „A pénz beszél” című vígjáték felvételeit. Fivérével, aki évekkel ezelőtt Amerika filiberkeibe is kirándult, együtt hozták a minden filmügyet. Egyebekben abszolválta jogász, az ősi Csepreghy-ivadék leszármazottja, mindössze 32 éves és telve van a legszebb reményekkel. Nemcsak ő, de mi is hiszünk benne, hogy reményei fokozatosan valóra válnak. Az életben sokkal szebb és fiatalabb, mint a fenti rajzon.

ben épp annyira programja a szociális feladat, mint a művészi. Tehát

művészeti érdekeken túl társadalom-etikai szempontok is megkivánják az esztétika művelőitől, hogy komoly tanulmány tárgyává tegyék a filmművészet alkotásait, hogy az esetleges esztétikai és etikai hiányokat már a kezdet kezdetén megkiséreljék pótolni.

Németh Antal dr. a színészi produkció és a szöveg irodalmi értékéről megállapítja (30. oldal), hogy teljesen különböző értéksíkok, ugyanakkor szemére veti a filmművészetnek, hogy az irodalmi alkotások alapján készült filmek nem olyan maradandók, mint az eredeti irodalmi művek. Ismét egyoldalú tehát, mert elfelejti, hogy

a filmművészeti érték és az irodalmi érték szintén egymástól teljesen különböző értéksíkok.

A két művészet hatástechnikai különbségeiből következik, hogy az irodalmi remekművek a film sajátos szerkezeti kivánalmainak megfelelően átalakulnak. A transzportálás mindig veszteséget jelelt, de nem annyira, hogy a megindítás irodalmi invenciója teljesen elveszne a szcenikai, technikai és ipari hozzátevésök tömegében. A klasszikusok igenis kibírják a mesteri filmtéchnikát, annál is inkább, mert nem az a fontos, hogy a dialógusok hajszálnyira megegyezzenek az eredetivel. A filmszerűen tömör mondatok elégségesek az irodalmi remekmű sajátos hangulatának és a lélekrajznak a kiegészítésére, annál is inkább, mert a filmben ezeket sohasem a szavak adják, hanem a cselekményből táplálkozó színészi megjátszás és az elmélyült rendezői munka. Állításom bizonyítására elégségesnek tartjuk, hogy ha a „Szentivánéji álom”-ra hivatkozunk. (Kúriózusként megjegyezzük, hogy a „Szentivánéji álom” margitszigeti szabadtéri előadása előtt a Nemzeti Színház egész vezérkara — Németh Antal dr.-ral az élén — megnézte a filmet. Hangsúlyozzuk, hogy ezzel semmit sem akarunk elvenni a darab érdemeiből, csak megemlítjük, hogy távol minden utánzástól, határozottan gazdagodást jelentett a film megnézése. Már pedig

alacsonyabbrendű alkotásokból sohasem szokás ösztönzést és erőt meríteni!)

Hasonlóan gyengén megalapozott Németh Antal dr.-nak az a vádja is, hogy a film maradandó művészi eredményei nem mások, mint kölcsönzött tárgyak, kölcsönzött művészi formákban. Előadásomban elvi alapon vettem azt a filmesztétikai ténytet, hogy

csak abban az esetben művészet a filmalkotás, ha a többi művészet eredményei a film egyéniségének felsőbb-sége alatt megmaradnak eszközjelle-güknél.

Ez nem esztétikai újdonság, mert majdnem minden művészetben vannak más művészetből kölcsönzött, eszközjellegük-nél megmaradó értékek. A film tehát semmiesetre sem hibáztatható esztétikai szempontból, amikor az idegen művészetek eredményeit szinté összművészetszerűen beleolvastja egyéniségébe. Az már azután teljesen más kérdés, hogy egyes filmalkotások nem tudják megemészteni az idegen művészetek eredményeit. Az ilyen filmek egyáltalán sem tarthatnak számot a „művészi” megjelölésre.

Még meglepőbb Németh Antal dr.-nak az a kijelentése, hogy a film túlságosan kiszolgálja a közönséget s ezáltal elszá-

**ÖSKERESZTÉNY
KAMARAI TAG
ÜZEMVEZETŐ**

vidéki és fővárosi többéves gyakorlattal azonnali elhelyezkedést keres. Szíves megkereséseket a kiadóhivatal továbbít.

kitja minden lelki funkciótól. Annál furcsább ez a kijelentés, mert a film és a közönség között ma már olyan élnk kölcsönhatás áll fenn, mellyel kulturális és esztétikai szempontból egyaránt számolnunk kell. Ami pedig a „kiszolgálás”-t illeti,

a színház és az irodalom épp úgy kereste minden időben a közönség kegyeit, mint ma a film.

(Németh Antal dr. maga mondja, hogy a színház a mindenkorinak mának él és így teljesen alá van vetve a nagytömegek játékakaratának.) Ha belemélyedünk a filmhatás lélektanába, azonnal észrevesszük, hogy éppen az élet alakításának „cselekvésig nem jutó vágya” a filmsikernek egyik legfontosabb letéteményese. A film mindenesetre megteszi a magáét azzal, hogy a fontosat, lényegeset felnagyítja, de ezzel éppen az ellenkező hatás éri el, mint amit Németh Antal dr. mond.

Nem hogy elszakítaná a nézőt a lelki funkciótól, hanem végtelen távlatát nyitja meg a szuggesztivitásnak és ezzel a beleélési lehetőségeknek.

A film az emberi érzések kifejezésének olyan gazdag skáláját hozta, hogy szinte egy nagy tükörnek tekinthetjük, amely hiánytalanul a nézők elé tárhatja az élet teljes problémavilágát. Képet adhat az életről, amely, amellet, hogy szórakoztat, a mulattatás látszólagos felszínessége alatt a lelket s vele a néző esztétikai kívánalmait is érdekli.

Ami a film és a színház viszonyát illeti, nyugodt lélekkel kijelenthetjük, hogy

a színháznak sohasem ártott a közönség film felé fordulása. Azt azonban elismerjük, hogy egyes színházi vállalkozók bevételeit csökkentette.

(Szerintünk ez kissé kiesik az esztétikai tárgyalásból és semmiesetre sem roható fel a színművészet hibájául.) A színház léte biztosítva van, mert a közönségnek egészen más kívánalmait hivatott kielégíteni, mint a film. Az igazi színházat, mely ősi adottságaihoz és egyéniségéhez hű marad, csak annyi veszteség éri a film diadalával, hogy ezután nem határozza meg egyedül, olyan mértékben a kulturális fejlődést, mind eddig. Ebbe bele kell számolnunk, annál is inkább, mert

a fejlődés folyamán életrekeltek új művészetek sohasem jelentették a régeb-

A „Bors István” bronz-érmét nyert a velencei filmversenyen

Lapzártakor kapjuk az örvendetes hírt hogy a tavaly nyáron Velencében lezajlott nemzetközi filmverseny zsűrije ítélkezett a díjak odaítélése tekintetében. melynek eredményeképpen a Bors István, ez a felejthetetlen magyar filmsiker bronz-érmét nyert. A díjkiosztás részleteiről a jövő héten számolunk be.

biek halálát, hanem összességükben az élet nagy szimfóniájának részesei lettek.

Örömmel üdvözöljük Németh Antal dr. utolsó hozzászólásának irányát, amellyel azon van, hogy „az új világ művészetének ezt a csodagyermekét odaültesse a művészi formaadás nagy asztalához.”

Mi nem ezt az igyekezetet neveztük filmellenesnek. Viszont le kell szögeznünk, hogy Németh Antal dr. csak most, a második hozzászólásában mutatja ezt az igyekezetet. Örülünk annak, hogy Németh Antal dr. szerint is lehetséges halhatatlanná minősíteni a mai filmalkotást, ha az általános esztétikában meghatározott művészi érték és maradandóság jegyeit megtaláljuk benne. Ehhez viszont csak azt tehetjük hozzá, hogy mi sem akartunk mást.

Mi nem akarunk torzszülötteket belopni a művészetek „előkelő” családjába.

Most tehát, hogy Németh Antal dr. szintén esztétikai alapra helyezkedett, melynek kihagyása nélkül nemcsak a filmszakember, hanem a színházzsakember vitája is tudománytalan és komolytalan,

bármilyen furesán hangzik is, választunkat Németh Antal dr. szavaival fejezzük be: „A film és színházi szakemberek kötelessége tehát, hogy a közönség diktálta változás ne történjék se az egyik, se a másik véglet kárára és általában az egész emberiség kárára!”

ÚJ FILMEK

+ Semmelweis

Írta: dr. Müller Vilmos, Babay József, Bihary László dr., Kalmár László és Nagymihály Sándor

Rendezte: Tóth Endre

Segédrendező: Pécsi Dénes és Jenei Imre

Zene: Beethoven, Frölich Károly, Pongrácz Zoltán

Zenekar: Budapesti Filharmoniai Társaság

Karmester: Rubányi Vilmos

Főszereplők: Uray Tivadar, Somlay Artúr, Vértess Lajos, Gózon Gyula, Simor Erzsi, Árpád Margit, Ligethy Juliska, Bilcsi Tivadar, Tompa Pufi, Mihályfi Béla, Juhász József, Pataki Miklós, Szabó István, Boray Lajos, Keresztessy Mária, Szatmáry Margit, Vágóné Margit, Kiszely Ilona, Pártos Gusztáv, Maklár Zoltán, Thuri Lajos, Szaplóczay Éva, Simon Marcsa, Kövály Gyula, Tapoleczay Gyula, Sárossy Andor, Vándory Gusztáv

Beszél: magyarul

Gyár: Hunnia

Gyártotta: Mester Film

Gyártási vezető: szalontai Kiss Miklós

Felvételek vezetője: Vincze László

Kép: Eiben István

Hang: Lohr Ferenc

Összeállította: Kerényi Zoltán

Diszlet: Vincze Márton

Ruhák: Zs. Tüdös Klára

Fodrász: Ivanicza György

Segédoperátor: Doba János
Allofényképész: Manninger János
Hangrendszer: Tobis-Klang
Laboratórium: Kovács és Faludi
Scripter: Sándor Lajos
Hossza: 2280 méter
Cenzura: aluli
Kölcsönző: Hunnia
Szakebmutató: Radius, január 11.
Bemutatta: Radius, január 12.

A 18 éves Semmelweis Náci búcsúzik szüleitől. Bécsbe készül, a jogi egyetemre. 2 év telik el. Náci Bécsben él, de az egyetemre nem jár el, a jogi tudomány nem érdekli. Egyizben hajnalig tartó mulatás után medikus barátai beviszik őt Rokitanszky professzor órájára, boncoláshoz. Ezen az órán dől el Semmelweis sorsa. Erhatározza, hogy orvos lesz. Ettől a perctől kezdve teljesen megváltozik, szorgalmasan tanul, szigorlatait kitüntetéssel abszolválja. Egy váratlan esemény alkalmából elhatározza, hogy szülész lesz és jelentkezik Klein professzornál, a szülészlet tanáránál. Ebben az időben a szülészeti klinikán ismeretlen, fertőző betegségnek látszó gyermekági láz pusztítja el a szülő nők százait. Ugyanekkor a szomszédos épületben lévő bábaképző intézetben csak negyede annyi anya hal meg. Semmelweis az egyik boncoló tanár hirtelen halálából következtetéseket von le a klinikai haldokló anyákra vonatkozóan. S egy izgalmas drámai éjszakán felfedezi a gyermekági láz okát: a vérmérgezést. Ugyanekkor megtalálja a védekezés módját is: a cloemeszes fertőtlenítést. Felfedezését

A kislányból nagylány lett!

DEANNA DURBIN

új, grandiózus Universal-filmjében

először szerelmes

és most csattan el édes, dalos ajkán

AZ ELSŐ CSÓK

Rendezte: Hermann Kosterlitz

Producer: Joe Pasternak

Bemutatta:

ROYAL APOLLO, CITY

UNIVERSAL-FILM R.-T.

Budapesti, VIII., Népszínház-utca 21.

Telefon: 138-447, 138-448.

gúnyosan, kételkedően, rosszindulattal fogadják. Korának legnagyobb orvos-tudósai is megtagadják. Elkeseredésében hátatfordít Bécsnek és hazatér Magyarországra. Feleségül veszi Leidenhoffer Máriát, az egyetlen embert, aki hívó szeretettel van iránta. Pesten elismerik, kinevezik a szülészeti rences tanárává. A Rókus-kórházban lévő szülészeti osztály az egész világon híressé vált. Megírja a nagy könyvét a gyermekágyi láz okáról és megelőzéséről. De idegei közben tönkremennek a folytonos izgalomban és hajszában. Két héttel később a döblingi elmegyógyintézetben tragikus véletlen folytán ugyanabban a betegségben hal meg, mely ellen egész életében küzdött: vérmérgezésben.

Házasság kizárva!

(Paradiese der Junggesellen)

Írta: Johannes Boldt

Rendezte: Kurt Hoffmann

Főszereplők: Heinz Rühmann, Hans Brausewetter, Josef Sieber, Trude Marlen, Hilde Schneider, Gerda M., Terno, Lotte Rausch

Gyártotta: Terra

Beszél: németül

Magyar szöveg: K. Halász Gyula

Hossza: 2497 méter

Cenzúra: aluli

Kölcsönző: UFA

Bemutatta: Uránia, január 8

A válóperes bíróság Bartels Hugo és Bartels Hermin válóperében tart tárgyalást. A soron következő tanut Bartels Évának hívják és a bíró kérdésére kiderül, hogy a most való Bartels Hugo első felesége volt. Bartels Hugo pedig — anyakönyvvezető! A válást mindkét fél hibájából kimondják, de a városi tanácsnok becsületszavát veszi Bartelsnek, hogy többé nem nősül, mert egy anyakönyvvezetőhöz nem illik, hogy folyton elváljon. Hugo este mint volt tengerész, bajtársi vacsorára megy,

ahol két barátjával, Cezárral és Balduinnal találkozik. Mindketten legényemberek s amikor a nagy mulatság végén Hugó elpanaszolja bánatát, elhatározzák, hogy közös lakást bérelnek és megteremtik az agglégények paradicsomát. Jó sorsuk olyan házba vezet őket, ahol a lakás megfelelő, a háziasszony pedig feltűnően csinos fiatal hölgy. Balduin gyönyörűen berendezte az agglégények paradicsomát és a lakásavató estén fogadalom hangzik el: a küszöböt nő soha át nem lépheti. Egy este a felettük levő lakásból nagy lármá hallatszik át és miután ez sűrűn megismétlődik, Hugó vállalja, hogy nekikben tiltakozzék. Ennek a látogatásnak súlyos következményei lesznek. Hugó egyre sűrűbben látogatja a háziasszonyt különböző hivatalos ügyekből kifolyólag és lelkiismeretfurdalást érez. Közben Hermin és Éva, Hugó két elvált felesége összebarátkoznak és felkeresik Hugót, hogy nem szenved-e szegényke valamiben szükségét. A háziasszonnak vakmerő ötlete támad. A két asszonnal levelet írat Hugó két barátjának, amelyben találkára hívják őket. Cezár és Balduin titokban elmennek. Hugó és a háziasszony pedig jól esően állapítják meg, hogy azok is megszüntették a fogadalmat. Hugó addig meszterkedik, amíg nyélbe üti két barátja és két elvált felesége colgát. Megenyhül a tanácsosok szíve is, mert Hugó ezúttal harmadszor, de utoljára házasodik meg. Közös vacsorán ünneplik a hármast eljegyzést, végül pedig Hugó, mint anyakönyvvezető adja össze a két fiatal párt, majd beszédet intéz hozzájuk a sirig tartó hűségéről és a házassági kapcsok örökkévalóságáról.

Három elszánt agglégény viszontagságait mutatja be a német vigjáték sok-sok kedélyes, mulattató helyzetével fűszerezve. A főszereplők mindent elkövetnek, hogy megnevetessék a közönséget és szándékuk nagyrészt sikerül is. A film happy-endjében természetesen a három felesküdt agglégény úgy bevezet a házasság révén, hogy észre se veszi.

Üzleti eredmények

Halálos tavasz. Harmadik hete fut a Fórum moziban, eddig magyar filmmel sohase tapasztalt döntő sikerrel. Szakmai szabálynak tekintették mostanáig, hogy a Fórumban magyar filmnek nem lehet sikere. Ezt a szabályt döntötte meg a „Halálos tavasz”, nem is vitatható óriási bevételével. Ez a siker — úgy lehet — mérföldköve lesz a minőségi magyar filmgyártásnak. Ez a film bizonyítja be, hogy nemcsak üres vigjátéknak lehet üzleti sikere, hanem tiszta irodalomnak is.

Tarzan és fia. Komoly sikerrel fut harmadik héten a Royal Apollóban.

Csapda. Váratlanul nagy siker immár harmadik hete a Décsiben és két hétig az Átriumban.

Bercsényi huszárok. Igen jól indult az Átriumban és Omniában.

Dal a szabadságról. Mérsékeltlen ment a Rádiusban.

Mária Ilona. Jelentékeny siker harmadik hete az Urániában és egy hétig a Cityben.

Négy toll. Negyedik sikeres hét a Scalában.

A férj közbeszól. Komoly siker. Négy hét a Corsóban.

Az utánjátszó színházak kiugró sikerei: **Isten vele, tanár úr!** Negyedik hete van

a Broadway műsorán.

Gibraltár. Jelentékeny siker. Harmadik hete a Kamarában.

Hőfőherke. Még mindig vonzza a közönséget. Harmadik hete van műsorán a Palaceban.

Tizenhatévesek. Három hétig töltötte meg a Hollywood és két hétig az Elit nézőterét.

Várlak. A Rádus után egy hónapig futott nagy sikerrel a Casinóban.

A kirchfeldi pap. Páratlan sikert aratott az Omniában, ahol öt héten volt műsorán, most a Simponban folytatja dialútját.

HIREK

DULIN ELEK DR. — MINISZTERI TANÁCSOS

Magyarország kormányzója Dulin Elek dr. miniszteri osztálytanácsosnak, a miniszterelnökségi sajtóosztály helyettes vezetőjének a miniszteri tanácsosi címet adományozta. Kétévtizedes munkásság került jutalmazásra ezzel az előléptéssel, amelyet nemcsak a köztisztviselői kar, hanem az egész magyar újságíró társadalom általános örömmel fogadott. Dulin Elek rokonszenves egyénisége, tudása, alapos tájékozottsága kivívta minden magyar újságíró becsülését, tiszteletét és igaz szeretetét.

AZ IDEI ÉVADBAN NINCSTÖBBÉ FRANK-KIUTALÁS

Tudvalévő, hogy a háború kitörésekor, az idej évad elején illetékes hatóságok korlátozták az úgynevezett nemesvalutakiutalást a külföldi filmek behozatala céljára és így például a francia frank-kontingenst a tavalyinak a felében állapították meg. Az érdekelt filmköleszövallatok és premierszínházak azonban számítottak arra, hogy egy rendkívüli tabló keretében az évad második felére újabb francia frank-kontingens kerül szétosztásra, amit illetékes tényezők e hó folyamára helyeztek kilátásba. A kereskedelemügyi minisztérium most közölte az OMME vezetőségével, hogy a szóbanlévő francia-frank-tablóra ne számítson, mert időközben nem sikerült a szükséges francia frank-mennyiséget megszerezni. A folyó évad második felében tehát a francia filmimportőrök számára nem áll majd rendelkezésre valuta, ami egyes premiermozik műsorrelátásában bizonyos zavarokat fog előidézni.

Premiermozik műsora:

ÁTRIUM
CASINO
CITY
CORSO
DÉCSI
FORUM
OMNIA
RÁDIUS
ROYAL APOLLO
SCALA
URÁNIA

Bercsényi-huszárok ✓
Pygmalion ✓
Az első csók ✓
Trópusi mámor ✓
Csapda ✓
Halálos tavasz ✓
Bercsényi-huszárok ✓
Simmelweis ✓
Az első csók ✓
A négy toll ✓
Házasság kizárva ✓

jan. 4-től
jan. 10-től
jan. 15-től
jan. 8-tól
dec 21-től
dec 21-től
jan. 4-től
jan. 12-től
jan. 15-től
dec. 14-től
jan. 8-tól

Kárpát
Deák
Universal
Metro
Objectiv
Pegazus
Kárpát
Hunnia
Universal
Mozgóképz.
UFA

LAPZÁRTA UTÁN!!!

A ma délelőtti szakbemutatón a
PALATINUS- MIF PRODUKCIÓ
REMEK ÚJ VÍGJÁTÉKA:

GARSZONLAKÁS KIADÓ

példátlan sikert aratott!
Premier január 18-án

DÉCSI

ÁTRIUM

ANKÉT A BELÜGYMINISZTERIUMBAN

Január 15-én, hétfőn délelőtt ankét lesz a belügyminisztériumban a magyar filmgyártás megsegítésének kérdése tárgyában. Értesülésünk szerint az ankétan az améta-ügyben fogják meghallgatni a szakmai érdekeltségek, a magyar filmgyártók, az OMME és az MMOE véleményét, figyelemmel a már elkészült améta-rendeletrre.

OLASZ FILMHÍRADÓK MAGYARORSZÁGON

Annak a baráti kapcsolatnak, amely ma Magyarország és Olaszország között fennáll és gyökerét az évezredes latin kultúra közösségében találja meg, újabb alapvető megnyilatkozása az *Istituto Nazionale Luce* római filmvállalat híradóinak a napokban történő bemutatkozása a magyar közönség előtt. Az olasz *Luce*-híradók nem ismeretlenek Magyarországon, teljes képszámmal való sorozatos megjelenésük kitölteni hivatott azt az esetleges hiányt, mely a két ország kölcsönös egymástmegismerése terén esetleg jelentkezhetik. Az olasz *Luce*-híradók útján a magyar közönség közvetlenül ismerkedhetik meg a mai olasz léttel, annak legkülönbözőbb mozzanataival és lüktető erejével. Meg-elevenedik az új latin kultúra azokkal a hatalmas alkotásokkal együtt, amelyek a céltudatos és fáradságot nem ismerő fasiszta munkának ismétlődő állomásai. Mindezek pedig Róma számára mérföldkövek a hatalom és a nemzetközi tekintély útján, az európai latin civilizáció számára biztosítékok. A latin évezredes kultúra közössége folytán méltán nyilatkozik meg érdeklődés a magyar közönség körében az olasz *Luce*-híradók iránt, amelyeket, tudomásunk szerint *Pflumm* Tibor dr. filmvállalata hoz forgalomba.

VÁLASZTMÁNYI ÜLÉS

A *Moziegyesület* folyó hó 17-én d. e. 11 órakor tartja ezévi első választmányi ülését a OMME Csokonay-u. 10. I. emeleti helyiségének üléstermében. Moziskörökben az ülés iránt annál is inkább nagyobb érdeklődés nyilvánul meg, mivel ez alkalommal elnököl először a választmányban *Bencs Zoltán dr.*, az *Egyesület új elnöke*. Előreláthatólag ezúttal történnék majd kezdeményező lépések az OMME-val való szakmaközi megállapodás tárgyában.

FOX-BEMUTATÓ

Új anyagának három kimagasló filmjét mutatja be a *Fox* január 17-én, 18-án 19-én a *Scala* filmszínházban. A szakbemutató részletes műsorát időközben szétküldött meghívóján ismerteti a *Fox*.

FILM AZ ÜGETŐLÓRÓL

Cs. *Szabó Kálmán*, a közismert kitűnő sportsman, a *Nemzeti Lovarda* igazgatója, aki már számos, lósporttal foglalkozó filmet rendezett, napok óta egy olyan terjedelmesebb film készítésével foglalkozik, melynek sztárja az ügető ló lesz. A filmújdonosság az ügető egész életét a vetítővászonra hozza majd. A születéstől kezdve az első próbálkozásokon, az első befogáson, tréningen keresztül egészen addig, míg az ügető megjelenik a verseny pályán, hogy ott mutassa be kiválóságát. Cs. *Szabó Kálmán* felvételeit több vidéki ménésben, valamint a *Budapesti Ügetőverseny Egyesület* istállóiban, tréningpályán is versenyen készíti. Illetékek a legteljesebb jóakarattal karolták fel a valóban pártfogásra érdemes vállalkozást és mindenben segítségére vannak a kitűnő szakembernek.

A „GARSZONLAKÁS KIADÓ” SZAKBEMUTATÓJA

Szombaton, január 13-án délelőtt került bemutatásra a *Palatinus* filmterjesztő kft. forgalmazásában a MIF legújabb produkciója, a *Garszonlakás kiadó* című ragyogó vígjáték, amelyet *Tabódy Géza* írt és *Balogh Béla* rendezett. A nagy sikerrel fogadott legújabb *Hunnia*-film főszerepeit *Turay Ida*, *Simor Erzsébet*, *Rajnay Gábor*, *Latabár Árpád*, *Szilassy László* és *Juhász József* alakítják. A *Garszonlakás kiadó* című magyar újdonságot jövő héten ismertettjük részletesen.

MAGYAR FILMSZKECCS KÉSZÜL

Egy majdnem feledésbe merült, de annakidején kedvelt filmműfajt elevenít fel az idén a *Palatinus* filmvállalat. Szkeccset készít *Zsiga bácsi* címen *Babay József* és *Szilágyi László* könyve alapján. A színpadi részekkel tarkított filmjáték, amely két film- és két színpadi felvonásból áll, cigánytörténet és *György István* rendezésében készül rövidesen a *Magyar Film Iroda* műtermében a következő szereposztásban: *Rózsahegyi Kálmán*, *Pethes Ferenc* és *Balogh Klári*. A szkeccs előreláthatóan március közepén jelenik meg az egyik fővárosi premiermoziiban és a kisebb mozik részére, ahol nincs színpad, a színpadi rész is filmre lesz felvéve.

OLASZ JÁTEKFILM BEMUTATÁSA

Január 5-én, pénteken, a *Décsi* filmszínházban zajlott le az *Egy nő miatt* című olasz játékfilm sajtóbemutatója. Az élénk érdeklődés mellett pergett film az új olasz filmkultúra kimagasló terméke és *Emma Grammatica* nyújt benne értékes drámai alakítást. Az olasz filmújdonosságát a *Reflektor* cég hozza forgalomba és rövidesen a *Décsi* filmszínházban kerül bemutatásra, amely alkalommal majd bővebben számolunk be róla.

ÜZEMVEZETŐI ÉS GÉPKEZELŐI TANFOLYAM NYÍLIK

A budapesti m. kir. áll. mechanikai és elektromosipari szakiskolán (Budapest, VIII., Tavaszmező-utca 15.) 14 heles mozgófényképüzemi üzemvezetői és gépkezelői tanfolyam nyílik meg, elegendő jelentkező esetében úgy az üzemvezetői, mint a gépkezelői szakon. Az előadásokat az egyik csoport számára a nappali órákban, a másik csoport számára pedig este 6-9 óráig tartják. A üzemvezetői és a gépkezelői szakot csakis külön-külön lehet elvégezni. A tanfolyamra a tanfolyam elnökéhez intézett és a tanfolyam igazgatóságánál legkésőbb február hó 3-ig benyújtott írásbeli 2.— pengős okmánybélyeggel ellátott folyamodványban lehet jelentkezni.

Felvételi és tandíj címén összesen 100.— pengő fizetendő.

Érdeklődőknek tájékoztatót küld a tanfolyam igazgatósága.

AZ MFI KÖLCSONZÓJÉNEK ELSŐ SZAKBEMUTATÓJA

M.F.I. Január 16-án, kedden délelőtt tartja első országos szakbemutatóját a Magyar Film Iroda kölcsönosztálya a *Royal Apollóban*, amely alkalommal a Népfilm kft. produkciójában készült *Földindulás* kerül bemutatásra, továbbá a *Megindul az erdő* című MFI-kultúrfilm.

BAKAY LAJOS ORVOSTANÁR ELŐADÁSA A FILMRŐL

Dr. Bakay Lajos egyetemi tanár az Országos Nemzeti Klub január 10-i, szerdai összejövetelén a *mozgóképek szerepe az orvostudományban* címmel előadást tartott. Kiemelte a filmek azt a tulajdonságát, hogy bonyolított élettani és kórtani folyamatokat nagy hallgatóság előtt könnyedén tud szemléltetni. Külön jelentősége van az egyes műtéli módszerek ismertetésénél, mert azért, hogy a fontos részleteket élethűen felünteti, a műtét lefolyását is lehetővé teszi. Az előadottakat a tanár mozgóképekkel szemléltette. A nagyszámú hallgatóközönség az előadást érdeklődéssel kísérte.

HÍRADÓK KORÁBBI BEOSZTÁSA

A Magyar Világhíradó példányszámának legutóbbi szaporítása lehetővé tette mintegy 80 mozgósínház korábbi beosztását. Az érdekeltek a Magyar Filmirodától értesítést kapnak az előrehozatalról, amely azonban csak folyamatosan: január végével és február folyamán fog ténylegesen megtörténni. A korábbra beosztott mozgósínházak az átugrott híradókat is tartoznak lejárni, tehát aki pl. 4 héttel került előbbre, 4 héten át két híradót köteles átvenni. A közeljövőben valószínűleg még egy újabb híradó példány beállítására válik lehetővé. Felhívjuk azokat a mozgósínházakat, amelyek korábbi beosztás esetén magasabb kölcsönadíjat hajlandók fizetni, jelentsék be készségüket a Mozi-egyesületnél.

ORBÓK ATTILA DR. FILMELŐADÁSA

Az Újpesten működő Országos Szociálpolitikai Intézet és az Iskolánkívüli Népművelési Bizottság együttes rendezésében folyó ismeretterjesztő előadások keretében január 11-én, csütörtökön este Orbók Attila dr., sok kitűnő magyar film írója tartott előadást a filmről. A *filmgyártás kulisszatitkai* címen. A filmbemutatóval kísért nagyszabású előadást a lehetőséghez képest rövidesen közöljük.

ELŐZETES FILMEK VISSZAKÜLDÉSE

Felhívjuk a mozgósínháztulajdonosok figyelmét arra, hogy az előzetes filmeket mindig azzal a műsorral küldjék vissza, amellyel egyidejűleg az előzetest veletették, mert ha csak a hirdett főképpel együtt küldik vissza, ezzel egyhetes késedelmet okoznak és más kártársakat károsítanak meg azzal, hogy megakadályozzák őket az előzetes veletetésben. Egyúttal önmaguknak is kárt okozhatnak, mert a késedelmes visszaküldéssel velük szemben kártérítési igény támasztható.

HÁZASSÁG

Dálok János, a Magyar Film Iroda fiatal, tehetséges rendezője december 23-án tartotta esküvőjét Gráf Izabella úrleánnyal a Belvárosi Plébánia templomban. Ez alkalommal őszinte szerencsekívánatainkat küldjük az ifjú párnak.

KÖTELEZŐ JUGOSLÁV NEMZETI HÍRADÓ

Érdekes hírt kaptunk Belgrádból. A Magyar Világhíradó mintájára illetékes jugoszláv elöljárók elhatározták, hogy a közeljövőben elindítják a jugoszláv nemzeti híradót, amely hetenkint, hangosfilmszerűen fog megjelenni és amelyet kötelezően kell majd lejátszania az ország területén működő körülbelül 350 mozinak. Ennek kapcsán arról is értesültünk Belgrádból, hogy rövidesen megindul a jugoszláv hazai hangosfilmgyártás.

A FILMOTTHON HANGVERSENYE A FINN AKCIÓ JAVÁRA

Január 11-én, csütörtökön este a Magyar Filmotthon vezetősége, Zichy Géza Lipót elnökkel az élén, a *Testvér* a testvérért finn mozgalom céljaira nagyszerű díszhangversenyt rendezett, amelynek jövedelmével és saját adományával igyekezett hozzájárulni a finn nemzet hősi népe szenvedéseinek enyhítéséhez. A hangversenyen finn szerzők műveit a következő művészek tolmácsolták: Kollár Livia, Mágody Mária, Simor Erzsébet, Solyom Janka, Buday Dénes, Greguss Zoltán, Kerényi György és Kovács György harmónikazenekara. A hangverseny előtt Boross Mihály író, a Filmotthon főtítkára tartott bevezető előadást Finnországról.

KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI ÜDVÖZLET AMERIKÁBÓL

Kedves figyelmességben részesítette lapunkat a New Yorkban működő és magyar nevet viselő *Danubia Pictures, Inc.* filmvállalat, amely számos magyar film sikeres forgalmazását bonyolította le az utóbbi években. Színes, magyar motívumokkal díszített karácsonyi és újévi üdvözlőket küldött a MAGYAR FILM-nek a tengerentúlról, ahová ugyancsak eljut lapunk. Ezekkel a sorokkal viszonzzuk a megemlékezést és őszintén viszontkívánunk minden jót az új esztendő alkalmából.

A „MAGYAR SZÍNÉSZET” ÚJ SZÁMA

Testvér! lapunk, a Kamara színművészeti fősztályának hivatalos lapja, a Magyar Színészet januári száma az elmúlt héten jelent meg gazdag tartalommal, melyből kiemelkedik Kiss Ferenc elnök újévi cikke: *Boldog és meglegedett új esztendőt kívánok a Színművészeti Kamara minden tagjának*; továbbá a Kamara főtítkárának, Cselle Lajosnak *Színházi fegyverem* című cikke és a színművészeti fősztály títkárának, a lap szerkesztőjének, vitéz Laczkó József dr.-nak a társadalombiztosításnak a magánszínházak szempontjából való ismertetése. Rendelet és egyéb hivatalos közlemények egészítik ki a Magyar Színészet legújabb számát.

HÍRADÓK

MAGYAR VILÁGHÍRADÓ

M. F. I.
829. szám.

1. Badnjak nagyományos ünnepe Belgrádban. (Artistic)
2. Női munkaerők a francia repülőgépgyárakban. (Pathe Cinéma)
3. A német légierő és haditengerészet őrzőjárata. (Ufatonwoche)
4. XII. Pius pápa látogatása a Quirinálban. (Luce)
5. Főg finn falvak az északi hadszíntéren. (Suomi Filmi)
6. „Balatoni Téli Napok” Balatonföldváron. (M. F. I. — Horváth)
7. Az első magyar karácsony Kárpátalján. (M. F. I. — Kerti)
8. Motorosaink gyakorlata a rákosi mezőn. (M. F. I. — Zsabka, Marton)
9. Csáky—Ciano találkozó Velencében. (Luce)

UFA VILÁGHÍRADÓ

16. sz. 1940.

1. Franco testőrsége.
2. Román mezőgazdák kitüntetése.
3. Aratás Etiópiában.
4. A posta kézbesítése a hegyekben.
5. Zergék télen.
6. Egyenlő ütemben.
7. Lovagias bikákon.
8. Krizantém-kiállítás Hollandiában.
9. Az olasz királyi pár a Vatikánban.
10. Meggyilkolt németek temetése.
11. Aknák a holland tengerparton.
12. A német léghaderő ellenőrzi a kereskedelmi hajózást.
13. Német tengeraltjárók szolgálatban.
14. Felderítő tevékenység.

FOX HANGOS HÍRADÓ

XIV. évf. 2. sz.

1. Tüzérségi gyakorlatok Senegambiában.
2. Bombavető repülőgépek gyártása Franciaországban.
3. Téli sport a Zuyderzeen.
4. A finnországi háború.
5. A löversenyek újra megkezdődtek Franciaországban.
6. XII. Pius pápa az olasz királynál.
7. Svéd sífutók Lapponiában.
8. Kitüntetések átadása a francia fronton.
9. Francia alpesi vadászok gyakorlatai.
10. Órszemek a tengeren.

LAPSZEMLE

MAGYARORSZÁG, 1940. I. 10.
„Őszinte nagy bűnbánattal kérek bocsánatot...” (Zilahy Lajos levele újságírókhoz, akik megbotránkoztak.)
PEST, 1940. I. 11. Laczkó Géza: Ki van zárva?

MAGYAR NEMZET, 1940. I. 10. (D. N.): Lydia; Ilona Massey (Beszélgetés Massey-Hajmássy Ilonával.) (New-yorki levél.) (1 képpel.)

MAGYARSÁG, 1940. I. 6. Rajkay László: Még mindig zsidóké a budapesti mozik haszna.

ÜNNEP, 1939. XII. 15. Máthé Elek: A Disney-studió műhelytitkai.

HIVATALOS RÉSZ

FILMCENZÚRA

BUDAPEST, IV., ESKÜ-TÉR 6

TELEFON: IRODA ÉS PÉNZTÁR 193-073, ELNÖK ÉS ÜGYV. ALFELNÖK 193-074

Országos Mozcófényképvizsgáló Bizottság

470/1939. szám.

(Megjelent a BUDAPESTI KOZLÓNY 1939. december 31-i, 295. számában.)

Az Országos Mozcófényképvizsgáló Bizottság 1939. évi december hó 17-től december hó 23-ig tartott ülésén:

a) nyilvános előadásra alkalmasnak találta:

1. Vágyak asszonya (La porte du Large) (Művészfilm kft.) hangos színmű 5 felvonásban, a Pathé Cinema filmgyárban 1937. évben készült, 2681 m hosszú.

2. Csapda — előzetes (Piéges) (Objectiv kft.) hangos reklám 1 felvonásban, a Speva films filmgyárban 1939. évben készült, 95 m hosszú.

3. Vágyak asszonya — előzetes (La porte du Large) (Művészfilm kft.) hangos reklám 1 felvonásban, a Pathé Cinema filmgyárban 1937. évben készült, 135 m hosszú.

4. Egy esős délután (One rainy afternoon) (Filmkölcshöz kft.) hangos vigjáték 4 felvonásban, az United Artists filmgyárban 1936. évben készült, 2025 m hosszú.

5. 40. sz. Reklámtekeres (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 38 m hosszú.

6. Az első csók — előzetes (First love-trailer) (Universal) hangos reklám 1 felvonásban, az Universal filmgyárban 1939. évben készült, 125 m hosszú.

7. Gunga Din (Hunnia) hangos dráma 6 felvonásban, az R. K. O. Radio filmgyárban 1938. évben készült, 3187 m hosszú.

8. Híradó filmszínház külön kiadása 3. sz. című A finn függetlenség ünnepe alcímű (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 68 m hosszú.

9. Híradó filmszínház külön kiadása 4. sz. című Főúri esküvő a belvárosi templomban alcímű (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 69 m hosszú.

10. Rajzos híradó 3. szám (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 103 m hosszú.

11. Magyar világhíradó 826. sz. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 259 m hosszú.

12. 20th. Century Fox hangos híradó XIII/51. sz. (Fox Actualités) (Fox) hangos riport 1 felvonásban, a Fox filmgyárban 1939. évben készült, 376 m hosszú.

13. Ufa világhíradó 13. sz. 1939. (Auslandstonswoche Nr. 433.) (Ufa) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1939. évben készült, 377 m hosszú.

14. Férjem a kékszakáll — előzetes (Das Abenteuer geht weiter — Vorspann) (Walter Tibor) hangos reklám 1 felvonásban, a Bavaria filmgyárban 1939. évben készült, 84 m hosszú.

15. N. N. és társa — előzetes (After the thin man, Trailer) (M. G. M.) hangos reklám 1 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1939. évben készült, 134 m hosszú.

16. Tropicus mámor (Lady of the tropics) (M. G. M.) hangos dráma 5 felvonásban,

a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1939. évben készült, 2556 m hosszú.

17. Texas I. rész című Az álarcos lovas alcímű (The Lone Ranger) (Hirsch és Tsuk) hangos kalandos regény 7 felvonásban, a Republic Pictures filmgyárban 1938. évben készült, 3168 m hosszú.

18. Texas II. rész című A száguldó fanióm alcímű (The Lone Ranger) (Hirsch és Tsuk) hangos kalandos regény 6 felvonásban, a Republic Pictures filmgyárban 1938. évben készült, 2988 m hosszú.

19. Texas — előzetes (The Lone Ranger — Trailer) (Hirsch és Tsuk) hangos reklám 1 felvonásban, a Republic Pictures filmgyárban 1933. évben készült, 231 m hosszú.

20. Műsoron kívül (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 86 m hosszú.

21. Halhatatlan keringő című Strauss muzsikál alcímű (Unsterbliche Walzer) (Walter Tibor) hangos korrajz 5 felvonásban, a Tobis filmgyárban 1939. évben készült, 2645 m hosszú.

22. Leányintézet (Mädchenpensionat) (Deák film) hangos színmű 5 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1936. évben készült, 2389 m hosszú, mozgófényképeket.

b) Kísérő műsorral a kötelező arányszámba beszámíthatónak minősítette:

1. Az Alföld öntözése (M. F. I.) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 370 m hosszú.

2. Kínesei Felvidék (M. F. I.) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 374 m hosszú filmet, mint Magyarországon készült magyar nyelvű mozgófényképeket.

c) Nyilvános előadásra alkalmasnak találta és a mozgófényképezetekben a magyar nyelvű mozgófényképek bemutatására előírt arányszámba beszámíthatónak minősítette:

1. A nőnek mindig sikerül (Hunnia) hangos vigjáték 4 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1939. évben készült, 2136 m hosszú.

2. Bercsényi huszárok (Kárpát) hangos vigjáték 4 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 2226 m hosszú.

3. Mátyás rendet csinál (Kárpát) hangos vigjáték 4 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 2187 m hosszú filmet, mint Magyarországon készült magyar nyelvű mozgófényképeket.

d) Előadásra alkalmasnak találta azzal, hogy nyilvánosan csak úgynevezett keskeny mozgófényképezetekben szabad bemutatni:

Csing a cirkuszban (In the circus) (Palatinus) hangos rajzfilm 1 felvonásban, az R. K. O. filmgyárban 1938. évben készült, 82 m hosszú keskeny mozgófényképeket.

e) Nyilvános előadásra alkalmasnak találta, de eltiltotta, hogy azon 16 évesnél fiatalabb korúak jelen lehessenek — és a mozgófényképezetekben a magyar nyelvű mozgófényképek bemutatására előírt arányszámba beszámíthatónak minősítette:

Halálós tavasz (Pegasus kft.) hangos dráma 5 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1939. évben készült, 2765 m hosszú

szű filmet, mint Magyarországon készült magyar nyelvű mozgófényképet.

f) Előadásra alkalmasnak találta — de eltiltotta, hogy azon 16 évesnél fiatalabb korúak jelen lehessenek:

Csapda (Piéges) (Objectiv kft) hangos dráma 5 felvonásban, a Speva filmgyárban 1939. évben készült, 2941 m hosszú mozgófényképeket.

g) Felülvizsgálat folytán a m. kir. belügyminiszter úr 343.891/1939. sz. B. M. határozatával korlátozás nélkül engedélyezte:

Jesse James a nép bálványa (Jesse James) (Fox) hangos dráma 6 felvonásban, a Fox film Corp. filmgyárban 1939. évben készült, 2977 m hosszú mozgófényképet.

Felülvizsgálat folytán a m. kir. belügyminiszter úr 346.314/1939. sz. B. M. határozatával korlátozás nélkül engedélyezte:

S. O. S. Sahara (Harmonia) hangos dráma 4 felvonásban, az A. C. E. filmgyárban 1938. évben készült, 2227 m hosszú mozgófényképet.

h) Az engedélyokirat kiadását megtagadta:

A Deszperádó (The bad man of Brimstone) (M. G. M.) hangos dráma 5 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1937. évben készült, 2138 m hosszú mozgófényképtől.

i) Külföldre kivinni engedélyezte:

1. Titokzatos idegen — előzetes (Seidl és Veres) hangos reklám 1 felvonásban, a Seidl és Veres filmlaboratóriumában 1938. évben készült 110 m hosszú.

2. Tökéletes férfi — előzetes (Filmértékesítő kft.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 115 m hosszú.

3. Pusztai királykisasszony — előzetes (Atelier kft.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1938. évben készült, 90 m hosszú.

4. A titokzatos idegen (M. F. I.) hangos bűnügyi történet 8 felvonásban, a Seidl és Veres filmlaboratóriumában 1937. évben készült, 2.220 m hosszú.

5. Az örök titok — előzetes (Hangos filmgyártó kft.) hangos reklám 1 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1938. évben készült, 119 m hosszú.

6. Jó szerencséd című A só alcímű (M. F. I.) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 327 m hosszú.

7. Autóval a Kárpátalján (M. F. I.) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 297 m hosszú.

8. A róka nyomán (M. F. I.) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 378 m hosszú.

9. Megindul az erdő (M. F. I.) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 290 m hosszú.

10. Három sárkány (Harmonia) hangos vigjáték 4 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1936. évben készült, 2.306 m hosszú.

11. Főúri esküvő (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 69 m hosszú.

12. Magyar karácsonyfák (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 20 m hosszú.

13. Karácsonyi pulyka (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 20 m hosszú.

14. A gyermek születésétől egy éves koráig (Kovács és Faludi) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, a Kovács és Faludi filmlaboratóriumában 1939. évben készült, 450 méter hosszú mozgófényképeket.

Budapest, 1939. évi december hó 23-án.

Dr. Szőlőssy Alfréd s. k. elnök, miniszteri tanácsos.

- Adler Ferenc moziberendezés és moziképviselet, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 149-431.
- Agfaphotó, V., Nádor-u. 12. T.: 110-100, 124-194.
- Alfa film, VII., Erzsébet krt. 8. Telefon: 422-578.
- Apollo filmreklámvállalat, VII., Erzsébet-körút körút 9-11., II. em. Tel.: 131-415
- Arany filmducc, VIII., Dankó-utca 22. Tel.: 149-489.
- Atelier film, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 422-584. Raktár a házban.
- Balogh-Orbán, VII., Hársfa-utca 6. Tel.: 132-940.
- Bauer vetítógépek és adapterek (Bosch Róbert kft.), V., Váci-út 22-24. Tel.: 292-338.
- Bosch Róbert kft. (Bauer vetítógépek és adapterek), V., Váci-út 22-24. Tel.: 292-338.
- Cinema, VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 422-582. Raktár a házban.
- Continental film, VII., Rákóczi-út 12. Tel.: 133-532. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.
- Csepregy film, VII., Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 141-200.
- Deák film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-105. Raktár a házban.
- Diatyp laboratórium, VII., Rottenbiller-u. 19. Tel.: 145-304.
- Eco film, VII., Rákóczi-út 12. Telefon: 342-976. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 342-984.
- Electra film, XIV., Thököly-út 21. Tel.: 337-578.
- Electric kinotechnikai vállalat, vetítógépek, hangleadó készülékek, vetítőszenek stb. legnagyobb raktára, VIII., Röck Szilárd-u. 18. Tel.: 344-782.
- Engel Fülöp, V., Sas-u. 7. Tel.: 184-005.
- Erdélyi filmgyártó kft., VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 340-350.
- Farkas J. M. VIII., József-körút 19. Tel.: 132-805.
- Fehér Endre, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 135-696.
- Filmatyp laboratórium, XIV., Szentés-u. 60. Tel.: 296-371.
- Filmcenzúra, IV., Eskü-tér 6. Tel.: 183-072, aleln.: 183-073.
- Filmexpress kft., VII., Erzsébet-körút 9. Tel.: 133-671, 133-672.
- Filmértékesítő, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-576.
- Filmfotó üzem, VIII., Röck Szilárd-u. 11. Tel.: 130-805.
- Filmkamara, VI., Bajza-u. 18. Telefon: 220-855, 422-961.
- Filmservice, VII., Erzsébet-körút 9-11. T.: 144-888, 136-888.
- Fortuna film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 421-982. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.
- Fox film, VIII., Rákóczi-út 9. Tel.: 139-437, 131-658. Raktár: VIII., Rákóczi-tér 11. Telefon: 139-437, 131-658.
- Gevaert, V., Deák Ferenc-tér 3. Telefon: 180-318.
- Grawatseh Ottó, VIII., József-körút 71. Tel.: 145-193.
- Güttler Antal. lásd: Palatinus film.
- Gyimesy Kásás Ernő, a MAGYAR FILM kiadóhivatali főnöke, XIV., Semsey Andor-u. 5. Tel.: 499-752.
- Hajdu film XIV., Gyarmat-utca 39. Tel.: 279-999.
- Hamza film, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297-999.
- Harmonia film, VII., Akácfa-u. 7. Tel.: 135-287. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 142-984.
- Hausz Mária filmkölcsönző és filmgyártó kft., VII., Erzsébet-körút 9-11. IV. Tel.: 142-424.
- Hebel Gyula szállító, VI., Váci-út 1. Tel.: 115-947.
- Helikon filmvállalat, VIII., Röck Szilárd-utca 24. Tel.: 133-705. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.
- Hirsch és Tsuk, VII., Dohány-u. 42. (Kamara mozi) Tel.: 143-835 és 144-027.
- Hungária Film. IX., Üllői-út 91/b. Tel.: 337-430.
- Hunnia filmhelyező irodája, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 145-435, 145-434, 145-433
- Hunnia filmgyár Rt. (Filmipari Alap), XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297-999, 297-622, 297-085, Bingert János dr. ig. lakása: 296-060.
- Ibusz filmszállítás és kölcsönzés, VII., Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 146-396.
- Kamara, VI., Bajza-u. 18. Tel.: 220-855, 422-961.
- Karossa Foto, Filmfoto üzem, VII., Rákóczi-út 8/a. Tel.: 140-421.
- Kárpát film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 220-202. Raktár a házban.
- Kino film, VIII., Röck Szilárd-u. 20. Tel.: 136-942. Raktár a házban.
- Kino foto, XIV., Thököly-út 150. Tel.: 497-009.
- Kodak, V., Báthory-u. 6. Tel.: 114-158, 114-184.
- Kovács és Faludi laboratórium, XIV., Gyarmat-u. 35. Tel.: 297-855. Synchron műterem: XIV., Gyarmat-u. 49/b. Tel.: 297-487.
- Kormos Miklós filmvállalata, VII., Erzsébet körút 9-11, III. 6. Tel.: 422-574.
- Kovács Emil és Társa, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 421-948. Raktár a házban.
- Központi filmkezelő, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 144-863, 139-990.
- Krupka filmgyár és laboratórium, XIV., Bácskaí-u. 29/b. Tel.: 496-741.
- Lajta Andor, XIV., Thököly-út 75. Tel.: 297-076.
- MAGYAR FILM, VI., Bajza-utca 18. Tel.: 220-855, 422-961.
- Magyar Film Iroda RT., IX., Könyves Kálmán-körút 15. Tel.: 146-346, este 7 órától reggel 9 óráig, valamint vasár- és ünnepnap: 146-343, játékfilmgyártás: 146-342, színészöltözők: 140-727, Inkey Tibor fényképész: 135-949, felíratkészítő üzem: 139-211. Híradókiadás: VIII., Szentkirályi-u. 25. Tel.: 145-510. Fényképező: VIII., Sándor-u. 5-7. Tel.: 145-510. Filmkölcsönző-osztály: VII., Erzsébet-krt. 45. Tel.: 222-099.
- Magyar Film Otthon, VI., Eötvös-u. 25/b. Tel.: 122-463.
- Magyar Irók Filmje Rt., XIV., Gyarmat-utca 39. Tel.: 297-999.
- MMOE, VIII., Csokonay-u. 10. Telefon: 136-005.
- Matador film, VIII., Sándor-tér 2. Tel.: 132-774. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.
- Mester film, XIV., Thököly-út 116. Tel.: 296-269.
- Metro-Goldwyn-Mayer, VIII., Sándor-tér 3. Tel.: 144-424, 144-425. Raktár a házban.
- Mozgóképzési Rt. kölcsönosztálya, VII., Akácfa-u. 4. Tel.: 144-487, 144-488. Raktár: VIII., Kun-u. 12. Tel.: 144-486.
- Magyar Mozgófénykép-gépkezelők Országos Egyesülete, VIII., Népszínház-utca 19. I. (D. u. 2-4.)
- Molnár Ferenc mozi-szénkereskedő, VI., Király-u. 96. II. 20. Tel.: 421-262.
- Művészfilm, VII., Rákóczi-út 40. Tel.: 340-397. Raktár a házban.
- New York kávéház, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 131-980, 131-981.
- Objectiv film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-580.
- Oktatófilm kirendeltség, VIII., Csepregy-u. 4. Tel.: 330-926.
- Oláh György gépészmérnök, a Zeiss Ikon A. G. mozigépeinek képviselője, VIII., Röck Szilárd-u. 20. Tel.: 349-933.
- OMME, VIII., Csokonay-u. 10. Telefon: 143-013.
- Orbán-Balogh, VII., Hársfa-u. 6. Tel.: 132-940.
- Pacséry László, XII., Királyhágó-utca 16.
- Pajor Ferenc, VII., Munkás-u. 3/b. Telefonhívó: 144-087.
- Palatinus film, VII., Erzsébet-krt 9-11. Tel.: 145-411, 145-112
- Palló film kft. VII., Rákóczi-út 12. Tel.: 133-532. Raktár VII., Erzsébet-körút 8. Gyártási iroda tel.: 422-791.
- Papp Béláné és Társa betéti társaság, VII., Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 138-031.
- Paramount film, VIII., Rákóczi-út 89. Tel.: 134-437, 140-522. Raktár a házban.
- Pásztor film, VIII., Rákóczi-út 9. Tel.: 337-593.
- Pátria film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 221-807. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.
- Pegazs film, VII., Erzsébet-körút 7. sz. Tel.: 136-463.
- Petsman Ferenc, VIII., Mária-u. 19. Tel.: 136-449.
- Petsman László, VI., Teréz-körút 3. Tel.: 112-890. Csillaghegy: 163-429.
- Pflum Tibor dr. filmkölcsönzővállalata, VII., Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 137-711.
- Photophon film, VII., Erzsébet-krt 8. Tel.: 422-005.
- Pöbös filmkölcsönző, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-617. Raktár a házban.
- Pietura film, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297-999.
- Prizma film, VI., Andrássy-út 68. Tel.: 122-345.
- Projectograph, VIII., Rákóczi-tér 11. Tel.: 132-201.
- Radó István, VI., Andrássy-út 68. Telefon: 122-345.
- Reflektorfilm, VIII., Sándor-tér 4. Tel.: 142-529. Raktár: VIII., Röck Szilárd-u. 20. Tel.: 140-722.
- Rex film, VII., Erzsébet-körút. 9-11. Tel.: 141-200.
- Schilling Gyula, VII., Rózsa-u. 33. Tel.: 141-009.
- Seidl és Veress laboratórium, XIV., Thököly-út 61. Tel.: 497-775.
- Simonyi Vilmos mérnök, az OMME szakértője, XI., Fehérvári-út 147. T.: 257-110
- Sláger film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-618. Raktár a házban.
- Standard film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 333-797.
- Star filmgyár, VI., Vilmos császár-út 53. Tel.: 113-036. Gyártelep: II., Pasaréti-út 122. Tel.: 164-237.
- Székely Sándor mérnök, V., Pozsonyi-út 40. Tel.: 292-596.
- Szénásv-Macskássy színes trükkfilmek, IV., Múzeum-körút 1/b. Tel.: 380-027.
- Takács film, XIV., Thököly-út 116. Tel.: 296-125.
- Tobis film, VII., Erzsébet-körút 16. Tel.: 222-603.
- Telefongyár R. T., XIV., Hungária-körút 126-128. Tel.: 297-930.
- Turul Szépművészeti Filmgyártó és Filmterjesztő Szövetkezet, VIII., József-körút 35. Tel.: 330-766.
- Turul Szövettség Szépművészeti E. E. vetítő mozgalmi törzs, VIII., Röck Szilárd-utca 20.
- Ufa film, IV., Kossuth Lajos-u. 13. Tel.: 183-858. Raktár a házban. Telefon: 389-036.
- Universal film, VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 138-447, 138-448. Raktár a házban.
- Valter reklámanyagkölcsönző, vetítővásznon-karbantartás, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 222-106.
- Váci Dezső, a MAGYAR FILM f. szerkesztője, VIII., Üllői-út 42. T.: 136-386.
- Wamoscher Béla dr. filmvállalata, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 137-438.
- Warner Bros. First National, VIII., József-krt. 30-32. Tel.: 132-590, 142-464. Raktár: VIII., Népszínház-u. 13. Tel.: 144-317.
- Zeneszerzők Szövetkezete, IV., Gerlóczy-utca 3. Tel.: 189-306.